

ბრძოლა

ჩვენი

ფასი 15 ჰ

გაზეთი გამოდის ყოველდღი. ფული, კორესპონ-
დენტები და სხვა ყოველგვარი წერილები უნდა
გამოგზავნოს შემდეგი ადრესით: Кутайсь,
Воронцовская ул., „Лампари“—Михаилу
Медзмარიшვილი для гая. „Чвени Брძო-
ლა“. განცხადებები დაიბეჭდება მხოლოდ უკა-
ნასხელ გვერდზე და სტრიქონი პეტრის ღირს
20 კაპიკი.

ყოველდღიური გაზეთი.

№ 4

ცალკე ნომერი ყველაზე 15 კაპ.

ორგანო დასავლეთ ამიერკავკასიის ორგანიზაციების რუსეთის სოც. დემ. მუშათა პარტიის (ბოლშევიკების).

8 მარტიდან ქ. კუთაისში გამოდის ყოველდღიური გაზეთი

„ჩვენი ბრძოლა“

სულის მოწერის ზარბაზნა:

ერთი წელი 40 ჰ. ორი თვე 6 ჰ. 50 კ.
მესამე თვე 20 ჰ. ოთხი თვე 3 ჰ. 50 კ.
სამი თვე 10 ჰ. ცალკე ნომერი 15 კ.

მისამართი: Кутайсь, Воронцовская ул., „Лампари“
—Михаилу Медзмаришვილი для газеты „Чвени Брძოლა“.

რედაქციის აცხადება.

აქამდამდეგო მუშაობა და მდგომარეობაში ჩვენი ბრძოლა საკმაოდ მძიმე მდგომარეობაშია. თითოეული პარტიული ორგანიზაცია და ახალი ორგანიზაციები მუშა და ღმირი ვალდებულია ახალი ჩვენი ბრძოლის განაგრძონ და მათთვის განსაკუთრებული ყურადღება და მათს უზრუნველყონ. უმჯობესი თანხები უნდა მოხდეს მათს მხარეში. უმჯობესი თანხები უნდა მოხდეს მათს მხარეში. უმჯობესი თანხები უნდა მოხდეს მათს მხარეში.

შესძლებდა მიწის საკითხის გადაჭრას გლეხების და საზოგადოებრივი სოფლის მეურნეობის სასარგებლოდ. რა თქმაობა, სიღმისი წარმოდგენილ პარტიებს ძლიერ ავიწყრება დღევანდელი გარემოების ხანა, რევოლუციის გარეშე, ისეთი ნგრევა ძველი წყობილებისა როგორც დღეს განსაკუთრებით, სოფლად ხდება. იმათ ეწინააღმდეგა, რომ ამ ნგრევამ არ წაღვეს იმითვის ძვირფასი ბურჟუაზიული წყობილება. ისინი კარგათ ხედავენ რომ სოფლად უკვე ხდება აგრარული რევოლუცია, რომ ხალხს უკვე მოაქვს ამდენი ხნის დროს, რომ მიწის საკითხის გადაჭრა მხოლოდ იმდენად მოხდეს, და იგი თითონ საკუთარი ძალით შეუძლებს. ასეთ მდგომარეობაში სიღმის, რომელიც თავის უმრავლესობის ბურჟუაზიის და მემამულეების სულისკვეთების გამოხატულებით მუდამა გზა ქონდა რომდენით დათმობისა იყოს არ წასულიყო. განა იმ დროს, როცა გლეხობის ერთმა ნაწილმა შემაჯავრობა დატოვა უკვე ჩამოართვა კიდევ მიწები უფასოდ, შესაძლებელი იყო, რომ სიღმი ამჟამად, გამორჩენით ამის წინააღმდეგ წასულიყო? მაშინ გლეხკაცობა პირდაპირ სიღმის წინააღმდეგ წაიდოდა და იმის მოსაზრება. მიწის საკითხს სტრის დღეს რევოლუციის და არა სიღმი. ეს არის რუსეთის დიდი რევოლუციის ნაყოფი, და არა სიღმი მოკალათებულ კონტრ-რევოლუციონურ ბურჟუაზიულ და ცრუ-სოციალისტურ პარტიების სასახურს. ეთი სიტუაცია, თუ კონტრ რევოლუციონური სიღმი დღეს მიწის საკითხის საქმეში დათმობისა იყოს წაიღება, ეს აიხსნება მხოლოდ იმით, რომ ის თავის თავს იტყვის.

კვირა 11 მარტი
ღირსი 10 სათზე, პარტიულ კლუბში (ყოფილი „პროფინანსის“ შენობა)
გ ა ნ ი მ ნ ე ლ ა
რ. ს. დ. მ. პ. (ბოლშევიკების) პარტიული

რომ ამიერკავკასიის კომისარიატი კონტრ რევოლუციონური ბურჟუაზიის და მემამულეების გულმოდგინედ იმყოფებოდა; ამიტომ ის გლეხების სასარგებლოდ მიწის საკითხის გადაჭრას ვერ შესძლებდა, და სხვის ნაირი გადაჭრა კი საკითხის, დღეს უკვე წარმოდგენილია. ახლა ვითარება: გადადგა იმდენი ამ მხრით გადაჭრილი ნაბიჯი წინ ამიერკავკასიის სიღმისა? ჩვენ ვამბობთ, რომ ვერ გადადგა და არც შეეძლო, რომ გადაეღებოდა.

ამის მთავარი მიზეზი იგივეა, რამაც ამიერკავკასიის მიწის დეკრეტის უნაყოფოება გამოიწვია. სიღმი ამიერკავკასიის დიდრი მგლიძის კონტრ რევოლუციონური და ნაციონალისტური ბურჟუაზიის და მემამულეების გულმოდგინედ იმყოფებოდა. ვინც ეს იყო ამიერკავკასიის კომისარიატი, იგივე შენეულებების განცხადებით, სიღმში 130 წევრებიდან სოციალისტი მხოლოდ 55 კაცია, ე. ი. უმცირესობა, და 55 წევრებიც ისეთი „სოციალისტები“ა, რომლებიც ბურჟუაზიის და მემამულეების უკუღმადგინებენ; ეს ისეთი „სოციალისტები“ა, რომლებიც სოციალისტების მხოლოდ სიტყვით სცნობენ, საქმიან ბურჟუაზიული წყობილების გამაგრებას და განმტკიცებას ცდილობენ.

მენშევიკების ორგანო „ერთობა“ 7 მარტის სტატიის შესახებ სწერს, რომ „თვე, მართალი იყოს ის, რომ მუსულმანური წინააღმდეგობის ამ საქმეში გულწრფელად აკლავთ, დღეს ისინი წინააღმდეგნი იყვნენ გლეხობისათვის მიწების გადაცემის. ამიერიდან არაფერს არ შეუძლია ვლადიმერ ხელიდან გამოგლეჯოს მიწა“. ჩვენ ვეკითხებით მენშევიკებს: განა მიწის საკითხის საქმეში გულწრფელად მართო მუსულმანების წარმომადგენლებს აკლავთ? ეტყვიან, მაგ. საქმე შეახებ. განა თქვენ კი დიდი გულწრფელობა გამოიჩინეთ გლეხებისათვის მიწების გადაცემის საქმეში? მაიგონეთ თქვენი მოღვაწეობა ამ რევოლუციის ხანაში; ვთხარებთ თქვენს წინააღმდეგ, როცა ისინი არღვედნენ

საზოგადოებრივი
განსახილველია ფრიად საყურადღებო კითხვები.
ეთხოვთ ამხანაგებს აუცილებლად დაეხმარონ.

ამიერკავკასიის სიღმი და მიწის საკითხი.

7 მარტს ამიერკავკასიის სიღმი მთლიან აგრარული კომისიის მიერ, შემუშავებული კანონპროექტი მიწის შესახებ. არსებითად ეს კანონპროექტი დამატება და განმარტება ამიერკავკასიის კომისარიატის მიერ გაკეთდა წლის 16 დეკემბერს, გამოცემულ დეკრეტებისა.
ამიერკავკასიის დეკრეტი მიწის საკითხის გადაჭრის შესახებ, მხოლოდ ქალაქებში დაიწყო, ის საკმარისი უსიკრებო გამოდგა, თუმცა იმის გამოცემისას ძლიერ გაწვავდა ამიერკავკასიის დღევანდელი მთავრობა. ეს დეკრეტი მიწის საკითხის გადაჭრის გვერდს უვლიდა და სამერმისით დებდა: გაქორციელებული და ლატაკელებობის ის მხოლოდ დაპირებას აძლევდა. ამის მთავარი მიზეზი ის იყო,

თავის თავით იგულისხმება, რომ სიღმის ასეთი შემადგენლობა ვერ

ასე თვითდასაკლავდნენ, ასე დიდ-ლომატობდნენ სიღმში სხვადასხვა პარტიების წარმომადგენლები მიწის შესახებ პროცესის განხილვის დროს. მაგრამ ისინი დაპოკონდნენ ახალისის სურათს იმდენი კარგათ ესმოდათ ერთმანეთს: ეს იყო საერთო სურვილი როგორც დაატყვიდნენ გლეხკაცობა ამ არცე-დარგის ხანაში, როგორც ამიერკავკასიის კომისარიატის, ისე სიღმის მიერ მიღებული კანონის დედა ახალი ისაა, რომ რო-

გორამ იხსნან განსაკუთრებით რევოლუციური არსებული ურთიერთობა სოფლად და, საზოგადო, მთელი ბურჟუაზიული წყობილება. ეს აშკარად გამოიხატება სხვადასხვა კანონიდან.

(შემდეგ იკვება).

მრგვის მიმობილება.

„სახ. საქმე“-ს მიწინავე წერილი ფურცლებით აღწერს, თუ რა თვისებების პატრონი უნდა იყვნენ ამ „კავასის“ მინისტრები:

სამინისტრო ნაკრის როლს კი არ ასრულებს, არამედ ხელოვანის საქმეს, შემოქმედებს. მინისტრი ინტელიგენციის, ანალიზის, პერტურაციის, სტრუქტურის განსაზღვრება, მისი გონება ყოველ საკითხში უნდა ხელდასხვდეს ძირითად ფაქტორებს, უბრალო ფორმებს და დევიზად სტრუქტურის თანამედროვე სოციალურ-ეკონომიურ ძალთა განწყობილების ყოველ ქვეყნის, მინისტრი—ამავე დროს მენეჯერულ განათლებით უნდა იყოს აღჭურვილი და გულბურჯული, პირველ ყოვლისა ადამიანის თვალთ არ სტრუქტურის საზოგადოებისათვის დიდმნიშვნელოვან საკითხებს.

რასაკვირველია ეს ცოტაა. შეიძლება მოღვაწეს წინაშე ყოველი ფენომენი და ნაუშენი ფაქტორები უნდა იყოს წარმომადგარი, შეიძლება ადამიანი გამოკიდული დოსტატარასავით აშკარად ხელდასხვდეს ადამიანის ყოველ შეუქმნეველ კუნთს და ძარღვს, მაგრამ მინისტრის როლში კი ყოველ ღვაწლისათვის იყო თუნდა მოწყალე ბის და ქველმოქმედების პირთა ფელიც რომ ჩაებათ. მინისტრი განხორციელებული მტკიცე ნებისყოფა, ენერჯია, მძლავრი პიროვნება, მოხელე და ნოქარი კი არა, მდგომარეობის განმტკიცელი, საზოგადოებრივ ტემპერატურის დამამორჩილებელი, მთელი სადამინისტრაციო აპარატის ქედის მომხრელი, გაველიანი პიროვნება უნდა იყოს მინისტრი.

ნეტავიციოდეთ, ფედერალისტების მინისტრ შ. მესხიშვილს „ნაუშენი და ფენომენები“ ფაქტობრივად მთელი ტენიანობა ხოლო, თუ ქულაჯაში გამოიყობილია?

გაზეთი გულმოკლულათ დასკვნის, რომ ასეთი მინისტრის შიგნით რომელიც „ადვილად სტრუქტურის“ უსაზღვრო მოსოფლისა და მისი ატმოსფეროს, — ჩვენ შიშველდომილი იტყვება. მეტი ზეარ დაგვიჩვენია, სტამბოლიდან უნდა გამოვიყვროთ თუთუნთან და გამომარ ლოდთან ერთად სამინისტრო კაცებიც.

შიწა წარმოების ერთ-ერთი უდიდესი იარაღია, მისი განსაზოგადოებრივობა, სოციალიზაცია, მაშინა შესაძლებელი და მთელი წარმოების წინ წაწევი, როცა საზოგადოებრივი წარმოების წესი, რევოლუციონურათ იცვლება, სოციალიზმის განხორციელება დიდი წესრიგში დგება. სოციალიზაცია მიწის, მაშინ, როცა კაპიტალიზმი ქალაქში ხელშეწყობილია, როცა ბურჟუაზიული კერძო საკუთრება შეურყეველია, მტკნარი ოცნებაა და, შესაძლებელია რომ იყოს—წარმოებითი ძალების ჩამოქეითება. სოც.-რევოლუციონერებში მოითხოვდნენ მიწის სოციალიზაციას მაშინ, როცა ტახტზე ნიკოლოზი იჯდა და კაპიტალიზმის ფესვების ამოგდებაზე არავინ ფიქრობდა. ეს იყო მუხლი მათი მიმართული პროგრამისა. და ამიტომ სოციალიზაცია მიწისა მაშინ ძველი ალტერნატივი კომუნისტურ უფრო ჩამოგვდა, ვინც რევოლუციონური სოციალიზმის ერთ უდიდეს მოთხოვნილებას.

მიტომ ვეყავით წინააღმდეგი სოც.-რევოლუციონერების სოციალიზაციისა და ვიქნებით კვლავ, თუ რევოლუციონერი, ვინიცობა, დამარცხდა და გადადგმული სოციალისტური ნაბიჯები რეაქციამ გააბათილა. ოქტომბრის რევოლუციამ გადადგასეთი ნაბიჯები, შეიშო კერძო საკუთრების პრინციპს, როგორც ქალაქად ისე სოფლად. საჭირო იყო პოპულარების, ამ რეაქციის მებრძოლებების, სიძლიერის მოსპობა, საჭირო იყო დაუყუენებელი მათი უფლებების სამუდამოთ შესპობა. საჭირო იყო გლეხების ნება-სურვილის დაქვემდებარება, საჭირო იყო სოციალიზმისაკენ ნაბიჯის გადადგმა და აი, ლენინი სახელმძღვანელოთ ლეზლობს გლეხთა მიერ გამოუშვებულ „ნაკას“-ს მიწის მონხარების საქმეში, მფურხვება იწყება სოციალისტურათ. რა არის ამაში მოულოდნელი? მაგრამ ვახ. „სოც.-რევოლუციონერი“ მიტის მეტი კმაყოფილებით სწავს ამის შესახებ.

„მიწის სოციალიზაციის იდეა იმდენათ ცხოველ-მყოფელი გამოდგა, რომ მას მიეზრო ისინიც კი, ვინც მას ათი წლითი ებრძოდა. სოც.-დემოკრატებს და სხვადასხვა ჯურის ლიბერლებს მიწის სოციალიზაცია განუპოკითელებელ უტოპიათ მიჩნდათ.“

დიდი, მივგანდა და კვლავ მიუჩნევთ, თუ კაპიტალისტური წარმოების საძირკველი არ შეირყა, თუ სოციალისტური სილა, რომელმაც დაჰმერა ოქტომბერში, ჩადგა და ქაირიშხალათ არ გადაიქცა.

ფილი წვერება მუშათა და გლეხთა პარტიისა. კი ხანია მათ მხარული გადაქცეს და ნაციონალიზმის მორევი შეტოვებს. მაგრამ ეს, მეტის მეტად, აშკარათ მოიპოქმედეს და ამიტომ მენშევიკებმა, სახელის გატეხის შიშით, არ მიიღეს, პარტიული კარები ცხვირწინ მიუკეტეს. და სტეპინამ მას მერე ეს გადაგვირბული სოციალ-დემოკრატები, როგორც თვლისის ქვაფენილს, ისე „ალიონის“ ფურცლებს. მენშევიკების მედულდემობას არ სტოვებენ, „დაფსებს“-ს ელიან. ამავე დროს, მზავსად დათხოვნილ მსახურისა, რომელიც მუდამ ვაშს ძველი ბატონის გინებაშია, ბოლშევიკების გინებაში ატარებენ დროს, დეკავენ და იტოვებენ ჩვენი პარტიას რაც ჩირქს მიკვებს. ყველაზე მეტ ნაყოფიერებას და შემოქმედებას ამ სერიოზულ საქმეში ირებს ივ. გომართელი, რომლის პრივილეგიას შეადგენს ის გარემოება, რომ ის მენშევიკების რენეგატია. ეს ყოფილი მენშევიკი უბედურე სახელმწ. დუმის წევრი და ბელ-დობლიანი ექიმი, რეცეპტების წერას შეჩვეული, ყოველ ნომერში სულ ახალ-ახალ წამლის რეცეპტს უწერს საქართველოს ბოლშევიკების წინააღმდეგ. აი უკანასკნელ ნომერშიც ის აქიმაზობს და არცხვენს, ქართველ მშრომელ ხალხს, მამაპაპური პოლიტიკური სიბრძნე რა უყვით; წინეთ, ჩვენში „გარეშე მტრის შემოსევის დროს ყმა, გლეგი, ბატონი, თავისი ერთის მიხნით იყვენენ გამქვეალდულიო... როდესაც გარეშე მტერი კარზე იყო მომდგარი, ყმა, გლეგი, ამ მტრის წინააღმდეგ მიდიოდნენ და შინაურ მტერს კი (ე. ი. თავდ-აზნაურობას) თავს ანებებდენ; ჯერ გარედან შემოსული მტერი შიგნით და შინაურს მერეც გავსწორდებოთ... ასე უნდა იყოს ახლაც ბ. გომართელის დეინებითი მტკიცებით. ჯერ გამარჯვება თათრებზე, მერე რეფორმებზე; ჯერ მოგერიება გარეშე მტრის და შინაურ მტერთან მძერი კავშირი, მერე თავისთავზე ზრუნვა. ჯერ დაწყნარება, მერე რეფორმებიო-შოით ხოვდა სტალინი. ჯერ ომი და ომი გამარჯვებამდე, მერე და „შოლოდ მერე, დამფუძნებელი კრება და ხალხის კეთილ-დღეობაზე ზრუნვაო. ასე თემატიკობდა მილიუკოვი, მის ბანს აძლევდა ექრესიკის მთავრობა და მათი მანჩალო „აბორონცები.“

თუ რა შედეგი გამოიღო ასეთ პოლიტიკამ, დღეს ყველა ხედავს, როგორც რუსეთში, ისე ჩვენში. თავდაცვას არა თუ არ უშლის ხელს შინაურ მტერთან ბრძოლა, ხალხის სასარგებლო რევოლუციონური კანონმდებლობა, პირიქით ხელს უწყობს, შეუძლებლათ ხელს იმ ანარქიას, იმ არე-დარევის, რომელიც გამოწვეულია რევოლუციის უნაყოფობით. ვისაც უკვე იწვევთ ახალ ფრონტზე, მეტის ხალხისთ წავა, მეტი სიმამაკით იბრძოლებს გარეშე მტრის წინააღმდეგ, თუ შინ გველდება თავისი უფლება განმტკიცებულათ. ბ. გომართელი ასეთ დიაგნოზს უსვამს ჩვენი ხალხის ამოძრავებას:

და ამპარტანათ ვაიძახიან, ლებთან ჩვენ რა საქმე ჩვენ შინაურ მტრებს უნდა სწორდეთო.“

და შემდეგ ამისა ბრძულილოთი კითხვას სვამს და პასუხიძლევა:

„ჩვენი ჯარისკაცები ცხრა იქით იბრძოდნენ და დგორდნენ სხლს.

რათა რისთვის?

თვითონაც არ იცოდნენ, თვის ნიკოლოზი უბრძოდნენ ისინიც იბრძობოდნენ.“

მერე თქვენ სად ბრძანდებოდითარსებული მასწავლებელი? რათა იბრძოდით ამ უსაშინელეს წინააღმდეგ? თუ ჯარის კაცებმა იცოდნენ, რისთვის აბოხდებოდნენ ცხრა მთას იქით თავისი ძველად და სისხლით უტეო მიწას, რასად იყავით, თქვენი-ქართულ სოც. დემოკრატულ დროშაში? მხოლოდ ბოლშევიკები გამოდიოდნენ ამოხომის წინააღმდეგ, სახელმწ. დუმის ჩვენი ფრაქცია ციმბირში გადასულეს ამისთვის.

მით უმეტეს, სად ბრძანდებოდით რას ეუბნებოდით ჯარისკაცთა მამინაც კი, როცა რევოლუციონერი ხალხი ვანთავისუფლო და ნიკოლოზის შიში გააქარწყლა? ვინ მოუწოდებდა მამინ ჯარს—სისხლის ღვინავრებით, ჯერ „თავდაცვა“, შემთხვევით მტერთან გასწორებამოთქვევინათ, რომ ეს სახლარო მოწოდება იყო უკეთესი ჩაივლიდა, შინაურ მტერთან და ჯარისკაცთა სულ და გულში, რომ ისინი გვირბოდათ უმანკო და უბიწო დაბრუნდებოდნენ თავიანთ კერას? მოწოდებდა მთელი ქვეყნიერება ომიანობა მოწამლული ვართ ყველა და მლოდ ბ. გომართელისთანა თონთა „სოციალისტს“ შეუძლია დაქვემდებდნენ განებით—საქართველოს რის კაცები ჰყლიანო—და არ ჰკვირდეს „ანარქიის და არე-დარევის“ ღრმა მიზეზებს.

„მივებამათ ყველამ გურულ (რომდენმაცა გაილაქქეს ოსმალბის წინააღმდეგ), გავცვეთ მათ უკმოდლიათ მათს კვალს, გავეთით რასაც ისინი აეთებენ, ვისწავლამთვან.“ — ოკროპირობს ბ. გომართელი. ექიმი განიკურნე ჯერ თ შენო, ნათქვამია. დემოტოპ მოგწეროს, რომ ალიონისტებს თბილისტროტუარები მიეტოვებოდა და სძოლვლათ გაშურებულდ იყვენ, სხვისი არ ვიცი, და მე კი არ მოვიჩნები, თუმცა იაპონიის დან მოკიდებული სულ ფორნი ვიყოფებოდი გასულ ზაფხულამ მაგრამ ვშიშობ, რომ, როგორც მე დღის, ისე აწივ ამ ხალხს ვერა შორებ თბილისის მყუდრო აღლებს. ჩვენი სიტყვა, თქვენი საქმე მიმართავენ ისინი ჯარის-კაცებს, მელნიც მათივე სიტყვით „ცხრა იქით იბრძოდნენ და ღვრიდნენ სისხლ და რა გასაკვირია, თუ მშრომელ ხალხი ამ არამითხე მასწავლებელ ზიზლით გვერდს აუხვევს და თითა გაცივლებს გზას, თითონ გადასწვთ გარეშე თუ შინაურ მტერთან ბრძლას და მორიგებს.

ბ. გომართელი მეტათ გამოაქვლია იმ ამბავით, რომ ქუთაისში ტინგზე ლაპარაკის ნება მისცეს ჩვენსაგს მობილიზაციის შესახებ ისინი მოლოლატეს“ ალამარაკებენ

„ალიონის“-ს სოციალ-ნაციონალიზმის შესახებ.

თვლისში გამოდის კვირაში ორჯერ ვახ. „ალიონი“, ორგანო ქართულ სოციალ დემოკრატულ ჯგუფისა. ალბათ ეს მითიური ჯგუფი მივლად თავმოყრილია თვლისში, ვინაიდან საქართველოს სხვა კუთხეში თითო კვავს უფრო ადვილად შეხვდებიან კაცი, ვიდრე ალიონისტებს. მაგრამ ორგანო მინც აქეთ, სავარჯიშოთ და ბაქი-ბუქიაობისათვის. ვინ არიან ვის, ემსახურ. მთელი შემადგენლობა ამ განხეთის მოჯირობების ყველა ბოლშევიკების რენეგატებია, ყო-

ლ ე ჩ ხ უ მ ლ ა ე ს *

მანდ, მთიდან მთებში ისმობდა,
სიმღერა, სმა გმარულისა...
მთა ფაქრობდა და უკვირდა —
წინ სრისოდა განწირულისა,
შაკვირდა: შარველად ვისმინე
ჩუხჩუხი საკადულისა!

კერ არ მანახავს გმარები
სკვართი დარასმულეობა,
ერთ სულაფურათ მისროლაჯა
და ერთთი განწირულებით;
შეკვნი — თქვენც სსევიებით
ყოფილხართ დასკრულეობა!

ვიმ როგორ შექნის კრას მთას
ეგ ვწავსე ფარის მოღისა?!
სლავს თქვენს ზაფადება,
ისმის სიმღერა ბრძოლისა...
მთიდან კადმოსკად ნაკადი,
თავდაფრქვეთი დაუღაქვის...
განცეფრებული მთავეები
კრას მთის ვაწრო ბილაქვის...

მოვლავარო... სულას სწარებო,
სადაში შოკავქეს მზიანა,
არ მთავრისა დაღდად სულს
სიმღერა კავსიანა;

თქვენ აიგოთ, — თუ ხმას მომწვდით
საკვირო ღვქსთა წუბაში, —
რომ დაღდად გრძობებს წარუძღვეს
ღტოლელის ფრთა მტერთან ბრძოლაში!

ივ. ხონელი.

* ეს ლექსი იმ ამხანაგის დაწერილია, რომელმაც მოიარა ალყა შემორტყმული და კანონ გარეშე გამოცხადებული ლეჩხუბი.

უსმენენო, ეს რა სიტყვის თავისუფ-
ლებია და პიროვნების ხელშეუხებლ-
ლობა? შინაური მშვიდობიანობის
შედაცვლელი ვერ შეირგებია ამას;
თვითგანამართლება რომ მოხდინა
ხალხს იმ ჩვენ ამხანაგზე, ეს ალბათ,
მინც და მინც, არ შეძარწუნებდა
მას. დავამშვიდოთ ბ. გმარბთელი
და შევაცუბოთ, რომ სიტყვის თა-
ვისუფლება და პიროვნების ხელშე-
უხებლობა კიხიანა სენატისებურათ
ჯანმარტებული ჩვენში. ვანა, ღირ-
სეულო, არ გსმენიათ თბილისში ჩვენი
განხეთების დახურვა? არ გავიგონიათ
10 თებერვალს აღქმანდების ბაღში
ხალხების გრილი? და თუ, მინც
და მინც, თქვენ მოსვენებას არ გა-
ძლევს ქუთათური „მოლაღატის“
უღარდელთა ყოფნა, ნუ სწუხართ:
ეს ჩვენი ამხანაგი ჩხარში დააბტი-
რეს უბრალო ლექციის წაკითხვისა-
თვის, დ. ყვირილში „გასამართლა“
ხესტაფონის ე. წ. რევოლუციონ-
ური დემოკრატიის სულგებმა და სა-
მუდამოთ გადასახლეს შორაპნის მა-
ხრიდან. თავისი რევოლუციონური
მოვლემების ასრულებისათვის, სამე-
გრელოს მშრომელ ხალხთან დაახლო-
ებისათვის, ის სად. ამაში, ხელახ-
ლა დააბტირეს და გუშინ ქუთაის-
ის ციხეში ჩასვეს. ვახაროდეთ!

რა მოსთა ლეჩხუბში?
(შარდა დაკარგვანა)
ღღეს ყველა ლეჩხუბისკენ იტყი-
რება და დარწმუნებული იმისი, რომ
თითქოს ლეჩხუბში შევარბნებულეს
მოგვაროს თავი, ხალხი ავხედრე-
ბიოს „რევოლუციონურ მთავრო-
ბის“ წინააღმდეგ; და, ამ რიგით

მთელი ლეჩხუბის საზოგადოების გა-
მოსვლა კონტრარევოლუციონურ
გამოსვლათ მიზნითეს და, მასთან
ქუთაისის მენშ. კომიტეტმა „ერთო-
ბის“ საშვალებით უტოფრათ ვადს-
ძაბა ამიერ-კავკასიის დემოკრატიის
ხალხოი აჯანყებულენი დემოკრატიის
მტერია ის ხალხს, რევოლუციის
და თავისუფლების ებრძვისო“. მარ-
თალია მერე ყველა ეს? რა მობთ
ისეთი ლეჩხუბის მახარა, რომ ისი-
ნი კონტრ-რევოლუციონერებად მო-
ნათლეს, ერთის მხრივ და, კანონის
გარეშე გამოაცხადეს, მეორე მხრივ?
მობთ ის, რაც მოსალოდნელი იყო,
რაც უნდა მომხდარიყო! ნერვებაშ-
ლილობა და გათამამებულმა მენშე-
კურმა მთავრობამ ცაგერში შემოი-
სოლო ყველაასთვის ერთობილო სა-
ვალდებულო ვადსახად, ბათი-სანო-
ვაგებზე; და კიდევც სისრულეში მო-
ყავდა. რამდენი ფუთი სიმინდო ვაი-
ცილებოდა ბაზარზე, იმდენი 10 პირო-
ცენტრ უნდა ეხადა მყიდველს და;
ასე; ამგვართ, მყიდველი ორნი:
რათ იყვლიფებოდა, ერთის მხრივ
გამომყიდველდნად, ხოლო მეორე
მხრივ კი ზურგს უკან მას რევო-
ლუციონური მთავრობა“ ყველფდა.
ფუთი სიმინდო ბაზარზე ფასობდა 20
მ. მყიდველის წინ იღვა ორი ვადამ-
ხდელი: ერთი — რომელიც მყიდველ
სიმინდს, მეორე — რომლისთვისაც მას
უნდა მიეცა 2 მ. (ათი პოკ. სა-
ხით), რათა ამ უკანასკნელს ნება
დაერთო მყიდველისათვის სიმინდი
ბაზრის გარეთ გაეზრნა. ამ აშან და-
ბად სხდხის და მთავრობის შუა-
გუქაყოფილება და რამდენათ ხალხს
და მთავრობის შუა უთანხმოება ფარ-

თო ხასიათს ლეჩხუბობდა, იმდენით
ხალხიც თანდათანობით ვრცელდა,
ირაზმებოდა და ბოლოს და ბოლოს
იძულებული ვადენ ადგილობრივი
მთავრობის ვადკენება მოეთხოვათ.
და, ამ რიგით, ხალხმა მივიდა იმ
დასკენამდი ბუნებრივით, რომ თვით
ავლო ძალა უფლება ხელში და შე-
ექმნათ ნამდვილი ხალხური მთავრო-
ბა მუშათა და გლეხთა საბჭოების
სახით. მაგრამ, სანამ ისინი მას ცხოვ-
რებაში ვაატარებდენ და იძულებულს
ვადხდენ მთავრობას ვადამდგარიყო,
მანამ მახრის თანაშემწემ, რახამაის
მეთაურობით ცაგერის მილაციონერ-
ებმა და სხ. მათი კოლეგებმა დას-
ტოვეს წინასწარ ღამით ლეჩხუბი და
მიამურეს ქუთაისს, რათა მშრომელი
ხალხის წმინდა მუშური მოთხოვნი-
ლება ჩაქროთ, ჩაქსოთ. ქ — ისის
გუბ. კომისარმა არ დაყოვნა, მეო-
რე დღევე ლევან დადიშვილიანის,
რახამაის, კუპრაშვილის და სხვების
მეთაურობით ვავხანა ცაგერში ვე-
რიელები და თან გაყოლო ვაგმნი-
ანი ავტომობილი ტყეის ფრქვე-
ლებით შეიარაღებული. მაგრამ სა-
ბედნიეროთ თუ მათთა საუბედუროთ,
არც ისე ადვილი შეიქნა ლეჩხუბში
შესვლა; ვარის-კაცებმა წინასწარ
ვადკერეს ვა; ოცი ოცდა-ხუთის
ვერსტის მანძილზე ვასკიშეს ფრონტი,
სეარეს ხილი და დაიკვეს სიმაგრე-
როდესაც ვეარდიელები მიუახლოვ-
და ადვილს, სადაც ვარის-კაცები ჩა-
საფრებულნი იყვნენ და ის იყო უ-
და ვადველოთ კრახი, მთის ვიწრო
ბილიკი, სადაც უნდა ვადსულიყვენ
ცაგერში, ამ დროს მათ მოულოდ-
ნელათ ჩასაფრებულთა ხმა შემოეს-
მათ: „შენდეთ! არ დაიბრათ, მო-
გვეცი თ მთავრობო“. ვეარდიელებ-
მა უბასუხეს: ჩვენ წესრიგის დასაც-
ვათ მოვედით, მშვიდობა დავაყაროთ
და შემდეგ ისე უკანვე ვაბრუნდ-
ბითო. მაგრამ ლეჩხუბელებმა შეუ-
ბრუნეს სიტყვა: ჩვენ თვით დავი-
და ვადღვებით ჩვენ თავს; ქუთაი-
სის ჩინოვნიკობა, სოციალისტურ
ქურქში ვავხედოთ თავად აზნაურო-
ბა და მასთან ბურეუზია ჩვენ ვერ
დავკაცეს, ჩვენვე მოვეწყობით ისე,
როგორც, მას მდგომარეობა და რე-
ვოლუციო ვეკარანხებო!

ამ პირველი ამოძახილი და წმინდა
რევოლუციონური ნაბიჯი ლეჩხუ-
ბის მუშების და ვარისკაცებისა, ამ
მათი საამდროეო ლოზუნგი, ამ მხრივი
ლენინმა თავის თანამომე სოფლის
მუშებს წინ გაუსწრო, არა თუ სოფ-
ლის მუშებს, თვით ქალაქის მუ-
შებსაც და ქალაქსაც ტონს აძლევს.
ის ბრძოლის ენტუზიაზმით შეპყრო-
ბილი თანდათანობით ვეკაცდება და
მხათაა ცხოვრების დაუტბროველ
ტალღებს ვადსახბოს: ჩვენ ვართ
ნამდვილი რევოლუციონერები,
მდგომარეობით შეგნებული სოფ-
ლის მუშები, მუშური იდეით აღ-
ტკინებულნი“. აქედან მკითხველი
ამგვრათ დაინახეს იმას, თუ რო-
გორი შევარბნელები ყოფილან ლე-
ჩხუბის მთებში დაბუდებულნი, და
თავის სინდისის ქვეშ განსჯის ერთ-
ბა და მეორეცა, მე თვით ამის დამ-
წერმა თავად მოვიარე მთელი ზედა
ლეჩხუბის სოფლები, ვეყვი ცაგერში
და ვეგეცანი მთელ ლეჩხუბს საზოგა-
დობრივ მოძრაობას, კარგით ჩავუ-
ცვლილ მათ მოძრაობას, და ყველა იქ
ნახულს და ვაკონილის შემდეგ, ვეკი-
თხები ჩემს თავს: ნუ თუ ის მთავრობა,

რომელმაც ლეჩხუბი კანონის ვა-
რეშე გამოაცხადა, ქუთაისს ფაქ-
ტიურათ მოსწყვიტა და ეხლა ლა-
მობს ხანსაც მოსწყვიტოს; რომ,
მით, შიმშალის გამხარე ხელეობით
მოახრის ეს წმინდა და მუშური
მოძრაობა? — ნუ თუ ამის მომქმედლი
მთავრობა რევოლუციონურია ან-
და სოციალისტური? თქვენ ვერ
ნახავთ ლეჩხუბში ისეთ პირებს, ნა-
მეტურ ახლა, ამ მოძრაობის დროს,
რომ საზოგადოების ვარედ იდგეს,
მოძრაობას ზურგს აქცევდეს, ანდა
შეგარბულ გამოსვლებით შეუწუხ-
ებული იყოს რომელიმე კუთხე სა-
ზოგადოებისა. აქ სასტიკი დისციპ-
ლინაა დატული და ვი მას, რომ-
ელიც ვადკდება მოძრაობის პირ-
ველ საუხუტს, დისცილინას დაარ-
ღევს. თავდა-აზნაურობა არსად სჩანს,
მას არავითარი დამოკიდებულება
გლესთა მოძრაობასთან არა აქვს.
თუ როგორ ვანშორდა ვეარდიელებ-
ჩუმს, რამდენი იარაღი დაატოვებო-
ნეს, ანდა როგორ იქნა ლევან და-
დიშვილიანი მოკლული — ამის შესა-
ხებ ამ მოკლე ხანში რედაქციას მი-
ვაწვი ცნობს.

ბათუმში მომხმარ ამბების
გარემო.

რევოლუციონერ რუსეთზე სკრთა-
შორასო ბურეუზიული რეჟივანს თა-
დასხმა ბუნებრივით რეჟივანს იწვევს რა
თქმა უნდა ვაკასიაშიც მენშეკებებს მარ-
ტაის შეგვეერთ გულბურეულებთა გო-
ნათ ვითამ კაკასიაში ბედნიერების სა-
მეფობა ესტავორდეთ და კაკასიას
დემოკრატიამ უნდა შეისდოს დაქსეცდა
რუსეთის დემოკრატიის ისე ვეხუხუ-
ქება და სხვა ამბის ვა. წარუთვლად
ნამდვილათ კი ეს წარდა ბურეუზიული
პარტია და არა სოციალისტური ამ რეჟი-
ციის უბეში ანახავს თავს და იქ ვეგე-
ბა ამავრეჟივანის დემოკრატიას, რათა
კონტრ რევოლუციონერ ფსხვად ბურ-
ეუზიასთა დამახაფუვის ზოღატეცა და
ფართო შეგებულ მასობა ტატკინა ხლო-
და შეანარჩუნის ვეცხვლათ და მსხველათ.
„მახანი ამართლებს საშვალეასო“. გა-
მოთქამებლათ უხანაქვლად აღმართათ და
შეგადტრესადება, დეურ შარინადმდე
გეთა და შეგადიბაის მოქალაქათ და
სერეტა ტყეის მფრქვევლებათ და სხვ.
ნამბედა, ამ რა დასახს ამ პარტიაში
მასმა შეგადგარმა შავარდნამ ბრძოლის
საშვალეათ, მავალეათისათვის მის წა-
სვლა არა სჭირა. ერთ-ერთ ასეთ „სა-
გმრო“ საქმით უნდა ჩავთვალოს ამ პარ-
ტიას და მის მთავრობას ბათუმში მომ-
ხმარ ამბეა ამ დღეებში. უფრო დევე-
დეთ როგორ ახსნათეს თავის მოკლე
მოხსენებაში ბანი ხოე ვარდნათ ბათო-
მის ფლტის ჰაზიბიანს ბათუმის და-
ციის საქმეში. „ბათუმის ნაო სავდგარმა
მეოფემ მტრისებმა შეადანეს დამოკე-
დებუ კომიტეტი, რომელიც რაკოთარ
მთავრობას არ სცნობდა და თვით მტრო-
სებაც ქალქში უწყისას ახდენდა. მათ
გადწინათ ვარი სთქვეს ქალაქის დევე-
მა მონაწილეობის მიღებაზე და გეკიშის
ნრდილეთათისკენ წაყვანს სცადესო...
როდესც თავრობის მეთაური ასეთ ვა-
ტებობას ავრდელეს ხალხმა რად უნდა
იქნეს მის ბრმა მიმდევარ წარად ფეს-
მწერებზე მის პარტიაში როდესც მის
ყოველ სიტყვას ავადდო იქროთ ცხ-
დენ და ამხარათ ფართო საზოგადო-
ება შედგომამა შეუფრთ გავუვარათა რე-
შელ დამოკიდებულ კომიტეტზე მსე-
ღობის ვარდნათა როდესც ასეთი პარ-
ტიისტული კომიტეტი ნამდვილათ ავად-
უნდეს ბათუმის მტრისებმა რომ არც

